

Zarzut 202 – Kardynał Wyszyński

Lata 1933 – 1939 – Kardynał tysiąclecia - Wyszyński- jeszcze jako zwykły ksiądz i teolog, był orędownikiem nazizmu i samego Hitlera, co znajdowało wyraz w redagowanych przez niego publikacjach.

Przeanalizowałem dokładnie rozszerzone wersje tego zarzutu wobec kard. Stefana Wyszyńskiego. **Wszystkie** cytują wyłącznie kilka wyrwanych z kontekstu fragmentów zawartych w Ateneum Kapłańskiego (numery 1/1937 i 1/1938), przeważnie przypisując je wprost Prymasowi Tysiąclecia, który był wówczas redaktorem tego czasopisma.. Tyle, że **żaden z tych fragmentów nie jest autorstwa Wyszyńskiego** – pochodzą one z artykułów ks. dr Józefa Pastuszka.

A teraz dokładniejsza analiza fragmentów przytaczanych na „dowód” rzekomego poparcia dla idei nazistowskich:

1. Fragment przytaczany przez oskarżycieli (Ateneum Kapłańskie, 1938, zeszyt 1):

„Trzecia Rzesza podjęła tytaniczną próbę realizacji wielkiej idei, która ma przynieść odrodzenie ludzkości(...)”.

Na pierwszy rzut oka – czyste poparcie dla nazizmu! Zerknijmy jednak do oryginału – oto tekst z zaznaczonymi na miejscami, skąd zaczerpnięto cytaty (moje wyróżnienia – MP).

Czy rzeczywiście jest to akceptacja dla nazizmu?

„Konstantyn Wielki, Atylla, Mahomet, Karol Wielki, Napoleon, Lenin, nie zamykają się w granicach jednego państwa. **Uważają się za mężów opatrnościowych** całej ludzkości. Tylko bowiem idee ogólnoludzkie, o zabarwieniu mesjanicznym, idee metafizyczno–religijne kryją w sobie olbrzymi potencjał uczuciowy, zdolne są rozbudzić entuzjazm, wszczepić wiarę i pchnąć do ofiarnych czynów.

Dzisiejsza **Trzecia Rzesza** reprezentuje nie tylko określony ustrój polityczny: Ona **podjęła tytaniczną próbę realizacji wielkich idei, które mają przynieść odrodzenie ludzkości**. Te idee nadały życiu narodowemu niebywały rozmach, a ustrojowi państwowemu – prężność i dynamikę. Natrafiły one wprawdzie na opór w kraju i wywołały walki wewnętrzne, ale jednocześnie przekroczyły granice państwa i tam zyskały zwolenników. Dzięki temu Niemcy stały się obok Włoch rzecznikami ideologii o zasięgu ogólnoludzkim. Przecistawiając się międzynarodowemu komunizmowi, umocniły swą pozycję polityczną.

Mimo tych sukcesów, wydaje się rzeczą wątpliwą, by filozoficzne i społeczne idee Hitlera posiadały cechy trwałości.

Są jednostronne, krańcowo abstrakcyjne, bo nie liczące się z potrzebami życia, i w zasadniczych punktach błędne, bo oparte na fałszywej interpretacji natury ludzkiej. (...)

Rasizm Hitlera tworzy sztuczne formy, w które chce wtłoczyć jednostkę ludzką i narzucić jej nowe ideały życiowe, które nie posiadają odpowiednika w jej dążeniach naturalnych.

Absolutyzując rasę, ideologia Hitlera prowadzi do całkowitego, "przewartościowania wartości". Odrzuca autonomię życia duchowego i prawa biologiczne rozciąga na wszystkie dziedziny życia. Zamiast religii teistycznej, głosi kult krwi i rasy. Z tych założeń płynie negacja chrześcijaństwa, jako powszechnej religii objawionej.

Te błędy zadecydowały o potępieniu ideologii rasistowskiej przez Kościół (Encyklika Ojca Św. Piusa XI, *O położeniu Kościoła Katolickiego w Rzeszy Niemieckiej*, z dn. 14 marca 1937 r.).

2. Inny fragment przytaczany przez oskarżycieli:

„[Hitler] jest (...) doskonałym znawcą psychologii tłumu i twórcą nowej genialnej taktyki”

Tekst oryginalny:

„Mimo, że idee te natrafiły na podatny grunt psychiki niemieckiej, ich zwycięstwo nie byłoby tak łatwe, gdyby nie zręczna propaganda, jaką rozwinął Hitler. Jest on doskonałym znawcą psychologii tłumu i twórcą nowej genialnej taktyki propagandowej.

Dzięki niej umiał poruszyć masy. Apelując zaś do prymitywnych instynktów mas, rozbudził potężny ruch polityczny, który w końcu złamał przeciwnika.

Umiał wpoić fanatyczną wiarę w swoje ideały polityczne. Wytworzył nastrój polityczny, który mu umożliwił rzucenie na szalę walki wszystkich rozporządzalnych środków, bez oglądania się na ich godziwość etyczną.

Bezkompromisowa walka stała się dogmatem i prowadzona była z bezwzględną brutalnością.

Gwałt fizyczny znalazł szerokie zastosowanie w zapasach ideowych. W walkach ideowo-partyjnych zastosowano nową taktykę, znaną dotychczas jedynie w strategii wojennej – taktykę ofensywy, ciągłych ataków i całkowitego zniszczenia przeciwnika”.

3. Trzeci przykład. Tekst wg oskarżycieli:

„Zajmując postawę antykomunistyczną, narodowy socjalizm niemiecki przyczynił się do powstrzymania niebezpieczeństwa bolszewickiego Europy. Pod tym względem zasłużył się całej ludzkości. Nie można mu również odmówić zasług w kierunku konsolidacji narodowej i państwowej Niemiec.”

A oto tekst w kontekście:

„Zajmując postawę antykomunistyczną, narodowy socjalizm niemiecki przyczynił się do powstrzymania niebezpieczeństwa bolszewickiego Europy. Pod tym względem zasłużył się całej ludzkości. Nie można mu również odmówić zasług w kierunku konsolidacji narodowej i państwowej Niemiec.

Ale jednocześnie podjął on próbę całkowitego przetworzenia człowieka i przebudowy ustroju społecznego – w imię fikcyjnych i filozoficznie błędnych, bo naturalistycznych założeń. Próba ta musi skończyć się niepowodzeniem, ponieważ natura ludzka nie da się tak dalece przetworzyć i wcześniej czy później duch ludzki upomni się o swoje prawa”.

-----*

Biorąc pod uwagę fakt, iż teksty te były pisane przez ks. dr Józefa Pastuszka w latach 1937/38, kiedy narodowy socjalizm jeszcze nie ujawnił w pełni swojego ludobójczego oblicza, trzeba powiedzieć, że owe analizy szły dalej w potępieniu nazizmu niż teksty większości ówczesnych publicystów europejskich. „Docenili” to w czasie wojny Niemcy – autor analiz musiał uciekać z Lublina, **ścigany przez okupantów za przedwojenną publicystykę antynazistowską.**